

§ 8**Tertialrapport 1 för 2021**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

HÄ 2021/168

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 1 för 2021 med helårsprognos och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär hos kommunstyrelsen budgetjustering om 0,4 mnkr för biologisk mångfald i enlighet med ärendet.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende maskiner och inventarier med 6,8 mnkr i enlighet med vad som anges i ärendet.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering för att motverka segregation om 5,3 mnkr i enlighet med vad som anges i ärendet.
5. Nämnden fastställer omslutningsförändringar om 3,9 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och anmäler detta till kommunstyrelsen.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Efter resultatöverföringar redovisas ingen avvikelse mot budget. Förvaltningen bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges 12 mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppnås helt under året. Merparten av indikatorerna bedöms uppnås liksom samtliga av nämndens mål.

Förslag till beslut

Abit Dundar (L), Anette Hellström m.fl. (M), Lova André Nilsson (MP), Johan Vesterlund (C), Maria Ljuslin m.fl. (V) och Eva Fagerhem m.fl. (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

" 1. Sverigedemokraterna godkänner förvaltningens förslag delvis.

2. Därutöver vill vi anföra följande:

Pågående pandemi har påverkat och kommer troligen fortsätta påverka verksamheterna året ut. I likhet med tidigare yttranden menar Sverigedemokraterna att rådande pandemi, har påtvingat verksamheterna att ställa om på olika sätt. Mot den bakgrunden vill vi framföra att det är av yttersta vikt att förvaltningen fortsätter prioritera de aktuella kärnverksamheterna framgent. Vi ser med tillförsikt på att förvaltningen troligen, förväntas uppnå kommunens inriktningsmål med hänsyn till nuvarande ekonomiska förutsättningar.

Vi ser dock att det är problematiskt att behovet av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd tenderar att öka inom stadsdelen. Vår huvudsakliga uppfattning är att detta är en konsekvens av de nyanlända som har svårigheter att komma i egen försörjning. Vår förhoppning är därför att förvaltningen arbetar aktivt och strategiskt för att komma tillrätta med detta problem.

Vi vill även understryka att rekryteringen av sjuksköterskor och undersköterskor inom kommunala äldreomsorgen bör prioriteras framgent för att säkerställa för en god bemanning eftersom det har varit särskilt sårbart under rådande pandemi. Vi vill även framhäva betydelsen av att fortsätta verka för att ge starka incitament för språkrav till personal med bristfälliga kunskaper i svenska språket. Detta är av grundläggande betydelse för att kunna kommunicera med övrig personal och boende för att kunna utöva sina arbetsuppgifter på ett tillfredställande sätt. Vi ser dessutom att det är av stor betydelse att utvärdering görs fortlöpande kring detta för att identifiera om vedertagna åtgärder har önskvärd effekt."

Särskilt uttalande

Maria Ljuslin m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 1 för 2021 och vill därutöver anföra:

Den rådande coronapandemin har haft en stor påverkan på hela samhället och inte minst inom stadsdelsnämndernas ansvarsområden. Det är fortfarande osäkert vilka långvariga effekterna vi kommer att få se.

Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kommer att kunna ta ut sin semester. Och det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser. Det finns även lärdomar och utvecklingar av nya arbetssätt att ta med sig framåt, som exempelvis förstärkningsteam och den kohortvård som framgångsrikt minskat smittspridningen. Samtidigt har vi även sett att det brustit i sådant som samarbetet med regionen och informationen till medborgare på olika språk.

Under pandemin har stadsdelsnämndens verksamheter påverkats mycket och många medarbetare har fått ställa om sin verksamhet flera gånger om. Att möta helt nya utmaningar varje vecka kostar på och medarbetarna har fått arbeta hårt under lång tid nu. Det är viktigt att insatser görs för att stärka verksamheterna och att arbetet med att förbättra verksamheternas arbetssituation intensifieras. Med vår budget skulle välfärden stärkas och stadsdelsnämnderna skulle få långsiktigt stabila budgetramar istället för korta satsningar på enskilda projekt. De som arbetar i välfärden ska inte behöva oroa sig för nedskärningar, för få kollegor och orimliga effektiviseringskrav – särskilt inte i det pressade läge som en pandemi innebär. De ska känna att de har förutsättningar för att göra sitt jobb på bästa sätt. Välfärdens hjältar ska uppvärderas och vi behöver satsa stora resurser för att förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön. Det krävs även långsiktiga kompetensutvecklingsmedel med fokus på fortbildningsbehovet i förskola, socialtjänst, LSS och äldreomsorg. Inte minst med fokus på att rekrytera och behålla kompetens.

Arbetslösheten är en av de stora utmaningarna, trots detta har majoriteten ställt krav på att stadsdelsnämnden ska effektivisera sin arbetsmarknadsverksamhet och ambitionen för antalet feriejobb höjs inte. Med Vänsterpartiets politik hade staden trots corona kunnat utöka antalet feriejobb med 1 000 arbetstillfällen, förstärka

jobbtorgen och intensifiera arbetet med unga som varken arbetar eller studerar.

Den pågående krisen har visat att denna form av s.k. New Public Management- modeller samt 'just-in-time-tänkande' inte passar inom offentligt finansierad omsorgs- och välfärdsverksamhet.

Individ- och familjeomsorg

Socialtjänstens handläggare genomför ett förtjänstfullt arbete, men verksamheten dras med ett stort ekonomiskt underskott. Vi vill understryka att de placeringar av barn och ungdomar utanför hemmet som görs bedöms som helt nödvändiga och inte får undvikas eller förkortas av kostnadsskäl. Det är budgeten som måste anpassas till behoven, inte kostnaderna som skall pressas in i en trång budgetram. Vi är också mycket oroliga över vetskapen om att det finns risk att våldsutsatta kvinnor och barn behöver stå tillbaka och inte få det stöd som krävs på grund av att resurserna inte räcker till.

Vi ser mycket allvarligt på att vräkning som berör barn har skett. Det är mycket viktigt att det nu görs en genomsyn hur detta kan undvikas igen. Ett viktigt prioriterat mål måste vara att inget barn ska behöva riskeras vräkning. Vi ser också oroligt på det faktum att det var störningar i lägenheten som orsakade detta.

Socialpsykiatri

Inriktningen mot arbete är vällovligen, men vi måste poängtera att det också finns människor för vilka arbete inte längre är aktuellt, de uppbär redan pension till sin försörjning, men som ändå är i behov av de öppna träffpunkterna, för att få vardagen att fungera och för att slippa bli socialt isolerade. Den samlokalisering som gjorts av de öppna träffpunkterna och som gjorts över huvudet på brukarna rimmar illa med de vackra orden om självbestämmande. Vi reagerar också mot att samlokaliseringen skett innan nödvändig fysisk tillgänglighetsanpassning av den nya lokalen har genomförts.

Äldreomsorg

Vi noterar återigen att målsättningen när det gäller nöjdhetsgrad beträffande möjligheten till utevistelse och att måltiderna skall vara en trevlig stund på dagen har satts mycket lågt. Vi beklagar att majoriteten inte har högre ambitioner än att knappt hälften av brukarna skall vara nöjda. Pandemin har begränsat möjligheterna för de äldre i vård- och omsorgsboendena att träffa andra människor och mycket av de aktiviteter för äldre som annars fungerar har legat nere. Då borde åtminstone möjlighet till utevistelse och trevliga matstunder kunna tillhandahållas.

Det är olyckligt att läsa att antal personal en hemtjänsttagare möter inom en 14-dagarsperiod fortfarande är för många sett till målet.

Viktigt att detta åtgärdas för ökad trygghet. Inte minst en viktig åtgärd i fortsatta tider av hög smittspridning av corona.

Den rådande pandemin har gjort frågan om anställningsvillkor och personalkontinuitet högaktuell. Den blågröna majoriteten tog bort målet om tidsbegränsade anställningar och vi ser nu en markant ökning av timanställda. Den blågröna majoriteten avlog också vårt önskemål om krav på klädsel och tillgång till skyddsutrustning. Båda dessa stora faktorer har försvårat begränsningen av smittspridning. Det är dags att prioritera äldreomsorgen och den personal som hårt sliter där i.

Förskola

Vi vill till att börja med uttrycka vår tacksamhet till alla medarbetare som arbetar inom förskolan och ser till att våra barn trots rådande pandemi får en trygg och bra förskola att gå till. I nuläget krävs det att personalen liksom förra sommaren, får möjlighet till berättigad semester och återhämtning för att ta sig an hösten.

Vi beklagar att antal barn per grupp ökar ytterligare och ligger nu på 17,2 barn. Det finns en stor oro nu över den utflyttning av barn som sker vilket riskerar till stängda avdelningar och ännu fler barn på minskad vistelseyta.

Vänsterpartiet vill återigen öka målsättningen för andel utbildade förskollärare och beklagar den sänkta ambition majoriteten uppåddat.

Klimatsmart mat

Vänsterpartiet välkomnar ett ökat fokus på klimatsatsning och kompetensutveckling riktat till förskolornas kockar och kockerskor för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan. Den matstrategi som arbetades fram av den förra majoriteten syftar till att säkerställa god, hälsosam och klimatsmart mat i hela staden. Vi ser dock att resurserna för att infria denna nya och utökade strategi saknas. Ekologisk mat och frukt är lovvärt men dyrt. För att kunna implementera strategin behövs det tillskjutas resurser. Som det ser nu skapar det enorm stress för den kökspersonal som vill göra rätt men också förväntas hålla en alltför snäv budget.

Parkskötsel

Vänsterpartiet ser med stor oro på att det systematiska uppföljningen av entreprenadavtalet för parkskötseln fortfarande inte fungerar tillfredställande. Det är inte ett acceptabelt användande av skattebetalarnas pengar. Vi kan inte heller instämma i förvaltningens bild av hur parkerna nu ser ut. På många håll syns

förväxta buskar, oklippta gräsytor som tillhör stadsdelen, överfulla papperskorgar och sly som legat kvar sen vintern."

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande.

"När det gäller själva tertialrapporten konstaterar vi att den dels ska behandla hur nämnden har uppfyllt de mål som satts upp i beslutet om verksamhetsplan för året, dels det ekonomiska utfallet och en prognos över den framtida utvecklingen under resten av året. Rapporten blir en utvärdering av den politik som den borgerliga majoriteten bedrivit under årets fyra första månader utifrån sina målsättningar.

Det är viktigt att konstatera att det är just målen för den borgerliga politiken som skall utvärderas. Vi Socialdemokrater hade andra mål. Vi hade också ytterligare ekonomiska resurser att tillföra vilket genom vår politik skulle ha gett medborgarna i Hägersten-Älvsjö en högre kvalitet på de tjänster som stadsdelsnämnden skall tillhandahålla.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg innefattar i stort tre delar: barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri. Inom detta verksamhetsområde beräknas ett underskott om 8,0 mnkr. Underskottet återfinns inom områdena barn och ungdom respektive vuxna. Barn- och ungdom visar ett underskott med 6,0 mnkr. Underskottet förklaras huvudsakligen av många pågående ärenden samt längre eller förlängda placeringstider. Vuxenomsorgen visar ett underskott med 2,0 mnkr. Underskottet beror på högre kostnader än budgeterat för främst HVB placeringar för att undvika att det blir LVM-placeringar.

Socialtjänsten har under många år varit underfinansierad samtidigt som ärendena blivit mer komplexa. Förvaltningen skriver att förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Detta utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen. Att ständigt arbeta med en för liten budget och ha krav på sig att hålla budget påverkar personalens arbetsmiljö negativt vilket i sin tur indirekt påverkar klienter och brukar. Vi har sagt det många gånger tidigare och vi säger det igen. Det är nödvändigt att mer resurser ges till detta verksamhetsområde för att barn och ungdomar ska ges likvärdiga förutsättningar i samhället och för att personalen ska ha en bra arbetsmiljö.

Bostäder för utsatta grupper

Den blågröna majoriteten i staden och även i stadsdelen har ett stort ansvar att på olika sätt verka för allas rätt till ett dragligt boende.

För stadsdelsnämnden handlar det om att påverka stadens byggande så den kan möta efterfrågan från grupper med störst behov av boende såsom socialt utsatta grupper, barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden, nyanlända men även en stor grupp bestående av unga vuxna samt en ökande grupp pensionärer. Majoritetens politik som innebär att omvandla hyresrätter till bostadsrätter motverkar målet om allas rätt till boende. Ju fler billiga hyresrätter som omvandlas desto färre lägenheter kan förvaltningen använda till grupper med störst behov. Detta är en oansvarig politik då det även leder till att förvaltningen tvingas använda de begränsade resurserna till dyra boendelösningar.

Förskola

I stadens budget för 2021 fortsatte den blågröna majoriteten att för tredje året i rad spara på förskolan. Vi sade redan tidigt att den historiskt låga satsningen riskerade att leda till lägre personaltäthet och större barngrupper. Trots att majoriteten i vår stadsdel, i ett försök att mildra de negativa konsekvenserna för förskolan, sköt till extrapengar genom att höja schablonen till förskolorna, så kan vi i Tertialrapport 1 se att man för närvarande inte når upp till ett antal viktiga mål.

Det gäller följande KF mål under punkten 1.3.1:

- *Antal barn per grupp*

Det framgår att nämnden med sina 17,2 barn/barngrupp inte når stadens mål om i genomsnitt 16 barn i barngrupperna.

- *Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)*

Vi kan också se att inte heller stadens mål om 4,9 förskolebarn per anställd (årsarbetare) nås. Istället är periodens utfall 5,2 förskolebarn per anställd.

Detta duger inte. Vi vet att Stockholm kan bättre. Varje barn måste vara tryggt med personalen som de spenderar sina dagar med, och vårdnadshavarna ska känna trygghet när de lämnar på morgonen. Samtidigt måste personalen veta att de har kollegor och en rimlig arbetsbelastning.

Äldreomsorgen

Pandemin har blottat bristerna i äldreomsorgen. Det går inte längre att blunda för att decennier av bantade budgetar är en vanskelig grund att bygga verksamheten på. Alltmer slimmade budgetar har lett till en ond spiral av osäkra anställningsvillkor, ökad arbetstakt och hög personalomsättning. Vi noterar att om Socialdemokraternas budgetförslag vunnit kommunfullmäktiges gehör hade Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd fått drygt 9 miljoner mer till äldreomsorgen i vår stadsdel. Det hade inneburit möjlighet till fler anställda inom äldreomsorgen.

Den höga andelen timanställda inom äldreomsorgen har påverkat smittspridningen negativt. En tillsvidareanställning på heltid skulle delvis eliminera sådana problem och innebära en trygghet för personalen som gör att kompetensen och kvaliteten kan öka. Majoriteten måste ta ansvar för och på allvar agera så att alla anställda som så önskar ska kunna få en heltidsanställning. Även inom äldreomsorgen noterar vi att majoriteten inte lyckats nå ett viktigt mål.

Det gäller följande KF mål under punkten 1.5.1:

- *Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14 dagarsperiod*

Målet om max tio personer nås inte. Pandemin har försämrat möjligheten att uppnå målet, men då den aktuella siffran ligger kvar på 12,5 personer menar vi att det krävs ett större fokus på frågan att kunna nå detta mål. En viktig del i detta är tillgång till fastanställda vikarier.

Miljö- och klimat

Miljö- och klimatfrågan är mycket viktig och en ödesfråga. Arbetet utgår, som förvaltningen skriver, från stadens klimathandlingsplan 2020-2021 samt miljöprogram 2020 – 2023. Vi välkomnar att vi nu har en miljö och klimatplan för vår stadsdel och ser fram emot att få följa arbetet och implementeringen på lokal nivå. En viktig del i detta arbete är att involvera personalen i verksamheterna. Vi vill gärna se att Hägersten-Älvsjö ligger i framkant och också kan bli en testbädd för olika metoder och initiativ när det gäller miljö och klimatarbete."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2021/168-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Tertialrapport 1 för 2021 Hägersten-Älvsjö
- HÄ 2021/168-2 Bilaga 1. Ansökan Biologiskt mångfald ängsmark Vantörsvägen
- HÄ 2021/168-1 Bilaga 2. Slutrapport Klimatinvesteringar Safirgränd
- HÄ 2021/168-3 Bilaga 4. Ansökan medel för att motverka segregation
- HÄ 2021/168-4 Bilaga 3. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Abit,Dündar	2021-05-27
Maria,Ljuslin	2021-05-27